

AANDACHTSPUNTEN BIJ PARTUSINDUCTIE

In Vlaanderen wordt partusinductie bij zeugen frequent toegepast. Uit recent onderzoek blijkt dat ongeveer 30% van de bedrijven dit doet, vooral bij zeugen die laattijdig werpen. Het induceren gebeurt meestal door het injecteren van een prostaglandinepreparaat, 24 uur later al dan niet gevolgd door toediening van oxytocine. – Willem Van Praet, DGZ-Vlaanderen & Ruben Decaluwé, UGent

Door de partus te induceren kan men het geboorteprocess beter opvolgen. Bijkomend voordeel is dat men meer zorg kan besteden aan de pasgeboren biggen. Ook het samenvallen van handelingen in de kraamstal, het vermijden van weekendwerk en het beperken van de spreiding in geboortedata zijn voordelen. Vooral dit laatste is zeer belangrijk bij bedrijven die meerwekenproductiesystemen toepassen voor de zeugen.

Niet zonder gevaar

Het induceren van de partus is echter niet vrij van gevaar en moet op een correcte manier gebeuren. Het tijdstip van inductie en de dosering van oxytocine zijn hierbij belangrijk. Wat het tijdstip van inductie betreft, is het best om zich niet te baseren op cijfers uit boeken, maar wel op cijfers van de eigen zeugenboekhouding. Ga de gemiddelde drachtduur van je zeugenstapel na en induceer de partus ten

vroegste 2 dagen eerder. Als de partus vroeger wordt ingezet, stijgt de kans op onderontwikkelde biggen en het aantal doodgeboren biggen. Ook sterfte in de kraamstal en een verminderde groei zijn in dit geval risicofactoren. Het is belangrijk op te merken dat je de drachtduur van de eigen zeugenstapel enkel kan nagaan wanneer deze dieren niet geïnduceerd worden! Induceren voor dag 113 wordt sowieso afgeraden. Veranderingen in de

.....
Partusinductie kan talrijke voordelen opleveren, maar is niet vrij van gevaar.
.....

zeugenstapel (bijvoorbeeld een ander ras, bij de aankoop van veel jonge zeugen en als de voederstrategie verandert) kunnen een invloed hebben op de drachtduur. In deze gevallen is het belangrijk om de gemiddelde drachtduur opnieuw te controleren.

Het gebruik van oxytocine 24 uur na toediening van prostaglandine beperkt de variatie in tijdstip van werpen, maar je mag het hormoon niet te vroeg toedienen en niet te veel doseren. Oxytocine wordt best niet toegediend voordat de baarmoederhals ontsloten is. Het probleem is dat het tijdstip van volledige ontsluiting sterk verschilt tussen individuele zeugen en niet op een praktische manier te bepalen is. Oxytocine toedienen vroeger dan 24 uur na de prostaglandine-injectie wordt afgeraden. Overdosering kan leiden tot te veel

baarmoedercontracties, waardoor de bloedvaten in de placenta te fel dichtgedrukt worden. In beide gevallen kunnen de biggen in zuurstofnood komen, waardoor ze ofwel dood ofwel minder vitaal geboren

Wacht wat langer dan 113 dagen

Partusinductie kan talrijke voordelen opleveren, maar is niet vrij van gevaar. Voer daarom geen standaardpartusinductie uit, maar induceer enkel indien nodig.

Overdosering van oxytocine kan leiden tot te veel baarmoedercontracties, waardoor de bloedvaten in de placenta te fel dichtgedrukt worden.

worden. Bovendien kan overdosering van oxytocine leiden tot uitputting van de spiercellen van de baarmoeder, waardoor het geboorteproses trager verloopt. Als vuistregel houdt men bij intramusculaire toediening een dosis van 0,5 ml aan voor de gelten, 1 ml voor de oudere zeugen.

Partusinductie gebeurt meestal met een intramusculaire injectie van prostaglandine, al dan niet 24 uur later gevolgd door een injectie met oxytocine. Gebruik 1 ml oxytocine. Induceer maximaal 2 dagen voor de gemiddelde drachtduur van je eigen zeugen. Kennis van de effectieve drachtduur van je zeugen is daarom van

groot belang! Hoewel wetenschappelijke studies aantonen dat het mogelijk is om te induceren op 113 dagen van de dracht, is ons aanvoelen vanuit de resultaten van het project dat het vaak beter is om wat langer te wachten. Induceer dus ten vroegste 114 dagen na de laatste inseminatie. ■

Dit is het tweede artikel in een reeks van 4 waarin telkens een onderwerp uit dit ADLO -project aan bod komt. De komende maanden worden ook nog de voeding van de zeug tijdens de dracht en zeugenadministratie beschreven.

DEMOPROJECT

In oktober 2010 ging het ADLO-demo-project 'Doodgeboren biggen en uitval bij de biggen op het moderne varkensbedrijf' van start met als doel de risicofactoren van uitval van biggen in beeld te brengen en te zoeken naar oplossingen om de sterfte in de kraamstal te beperken. Volgende instellingen werken mee aan dit project: DGZ-Vlaanderen, faculteit Diergeneeskunde van UGent, KH Kempen, KULeuven, Hogeschool Gent, PVL Bocholt en ILVO-Dier. Het demoproject wordt gesubsidieerd door het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling.

Voor het demoproject werden 15 bedrijven geselecteerd die kampten met een probleem van te veel uitval. Het percentage doodgeboren biggen en uitval in de kraamstal samen bedroeg meer dan 24%. Daarnaast werden ook 4 bedrijven geselecteerd met een uitvalpercentage lager dan 19%. Op 14 van de 15 bedrijven met een te hoge uitval in de kraamstal werd partusinductie standaard toegepast, variërend van dag 113 tot dag 115. Op de 4 bedrijven met een aanvaardbare uitval werd geen standaardpartusinductie uitgevoerd.